A°. 1829. N°. 63.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 26 Mei.

Door den invallenden Hemelvaartsdag wordt er aanstaanden Donderdag geene Courant uitgegeven.

FRANKFORT, den 21sten Mei.

Volgens berigten uit Jassij, van den 2den dezer, hadden er sedert eenige dagen bij Silistria gedurig gevechten plaats, waarbij de generaal *Diebitsch*, ofschoon aan de derdendaagsche koorts lijdende, steeds tegenwoordig was. De Russen verwachten in hunne legerplaats voor Silistria het belegerings-geschut en de munitie, die te Braila zijn ingescheept geworden. De bruggen tot den overtogt over den Donau zijn gereed, en binnen kort zullen de operatien op den regter oever van den Donau met nadruk beginnen. Het korps van den generaal *Geismar* bij Kalafat is tot 20,000 man versterkt. Men meent, dat het bestemd is om Widdin gade te slaan en tevens invallen in Servie te doen.

De opstand in Albanie is, volgens de jongste tijdingen uit Belgrado, van weinig beduidenis meer; de meeste Albaneesche hoofdlieden zijn tot gehoorzaamheid wedergekeerd en met hunne troepen naar Schumla opgebroken.

— Er zijn er, die beweren, dat de veldtogt der Russen in dit jaar zich hiertoe zal bepalen, dat men zal trachten, 1.) zich, door de verovering van Giurgewo, volkomen meester van Wallachije te maken, zoodat hetzelve voor verdere invallen der Turken zal beveiligd zijn; 2.) de vesting New-Orsova en het daartoe behoorende fort Elisabeth in te nemen ten einde met een deel van Hongarije eene ongestoorde gemeenschap te verzekeren en zoo den aanvoer van levensmiddelen voor de armee gemakkelijker te maken; 3.) met de hoofd-armee, welke naar Bulgarie trekt, Silistria te veroveren, de gemeenschap met Varna te herstellen, en het Turksche leger, dat zich hier mogt opdoen, naar Romanie terug te dringen; 4.) Schumla te bemagtigen, zich van de hoogten op den Balkan te verzekeren en tegen aanvallen der Turken uit Romanie te verdedigen; 5.) intusschen ook Rustschuk te veroveren, en vervolgens Nicopolis en Sophia te [illegible].

— Brieven uit Konstantinopel, van den 25sten April, melden, dat aan *Hussein*-pacha versterking is toegezonden, ten einde op nieuw alle mogelijke pogingen in het werk te stellen om Sisepolis te heroveren. De Sultan is nog dagelijks tegenwoordig bij de oefening der geregelde troepen en begunstigt de vreemde officieren, die in zijne dienst zijn. Eenige Fransche instructeurs hebben de ridder-orde van de halve maan bekomen, en Italiaansche zee-officieren zijn bij de marine aangesteld. Dit lokt, en reeds zijn er verscheidene vreemde officieren uit Smirna aangekomen om den Sultan hunne diensten aan te bieden.

— De regerende hertog van Oldenburg, die zich te Wiesbaden bevond, om er de baden te gebruiken, is er in den nacht van den 21sten dezer plotseling aan eene beroerte gestorven.

BERLYN, den 22sten Mei.

Hunne Koninklijke Hoogheden Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden* zijn alhier aangekomen.

Den 17den dezer hebben Hunne Majesteiten de Keizer en de Keizerin van Rusland hunne plegtige intrede te Warschau gedaan. Groot was het gejuich der menigte bij deze gelegenheid, en 's avonds is de stad algemeen verlicht geweest.

PARYS, den 21sten Mei.

Volgens een telegrafisch berigt, is Hare Majesteit de Koningin van Spanje den 17den dezer overleden.

— In de zitting van de kamer der afgevaardigden van den 19den dezer, is van de linker zijde een voorstel gedaan en ondersteund om van den vorigen minister van binnenlandsche zaken terug te vorderen eene som van ruim 20 duizend franken, welke men bij het nazien der staatsrekening van 1827 bevonden heeft besteed te zijn tot het doen drukken van allerlei blaauwboekjes ter koninklijke drukkerij, zonder naam van schrijver of uitgever, waarbij de voorname lieden, die als liberalen bekend stonden, op allerlei wijzen werden zwart gemaakt en belasterd, met het oogmerk, om bij de ontbinding van de Kamer der afgevaardigden, hunne verkiezing tot leden derzelve tegen te gaan. Dit voorstel is niet aangenomen. In de zitting van gisteren is van dezelfde zijde een voorstel gedaan, om degenen, die dit misdrijf door middel der koninklijke drukkerij hebben gepleegd, te doen vervolgen. Dit voorstel is door den minister van justitie bestreden, op grond, dat de kamer geen regt heeft om dergelijke misdrijven, welke alleen op de aanklagte der beleedigde partij voor het geregt worden gebragt, te doen vervolgen. Hetzelve is daarop mede verworpen.

— Men beweert, dat er dit jaar eene expeditie tegen Algiers zal plaats hebben, dat de maarschalk *Maison*, die eerlang uit Griekenland zal terugkeeren, het bevel zal voeren over de landtroepen, en de admiraal de Rigny over het eskader, dat derwaarts zal worden gezonden.

— De wedawe van den generaal *Malet*, die in het laatst des jaars 1812 eenen opstand tegen *Napoleon* zocht te bewerken, is gisteren te Parijs overleden. Daar bij het doodvonnis van dien generaal tevens de verbeurd verklaring zijner goederen werd uitgesproken, heeft zijne weduwe langen tijd in kommerlijke omstandigheden geleefd.

BRUSSEL, den 22sten Mei.

Men verzekert, dat de Koning binnen kort eenige zuidelijke provincien zal bezoeken. Z. M. heeft aan onderscheidene afgevaardigden, die afscheid kwamen nemen, gezegd, dat Hoogstdezelve hen spoedig dacht weder te zien.

— Eenige dagbladen merken op, dat nog vóór de overweging van het nieuwe ontwerp der zamenstelling van de regterlijke magt in de Eerste Kamer, aan de Tweede is ingezonden eene voordragt over de klassering der kantons- en arrondissements-regtbanken, gegrond op de wet van 18 April 1827, welke volgens dit bij de Tweede Kamer aangenomene, maar bij de Eerste nu verworpene ontwerp zou worden gewijzigd.

Van den 23sten Mei.

Bij besluit van 21sten dezer, heeft Z. M. aan den heer *J. H. Mollerus*, op deszelfs verzoek, verleend eervol ontslag van den post van secretaris van staat vice-president van den staatsraad en van den raad van ministers. De heer *Mollerus* zal den 1sten Julij aanstaande aftreden.

— Bij besluit van denzelfden dag, heeft de Koning het voorzitterschap [illegible] Z. K. H. [illegible] Oranje opgedragen, wanneer die raden door Z. M. zelven niet mogten worden gepresideerd.

— Men verneemt, dat Z. M. zich Dingsdag aanstaande naar Antwerpen zal begeven, en Vrijdag te Gend zal komen.

— Er is tusschen de geallieerde katholijke en liberale bladen een kleine twist over eene steendruk-prent ontstaan, waarbij de petitien over de grieven worden verheerlijkt. Volgens deze prent, behaalt het kruis de overwinning. Dit vinden de zoogenoemde liberale dagbladen niet goed. Men kan, zeggen zij, zeer goed vrij willen zijn zonder den kathechismus geleerd te hebben. Men moet alleen van de wet spreken, als het belangen geldt, die haar slechts aangaan. Het kruis zal het meest geëerd worden, als het in de kerken blijft. Daarop herneemt een katholijk blad, dat men toch niet zal tegenspreken, dat de godsdienstige zin der Belgen grootelijks bij de petitien voor de vrijheid van het onderwijs en de uitvoering van het concordaat gewerkt heeft.

Mengelwerk.

OVER VOLKSGEEST EN BURGERZIN.

Te Leijden bij C. C. VAN DER HOEK, *April* 1829, 50 Ct.

1ste VERSLAG.

Uitgelokt door den titel, namen wij deze bladeren in handen: echter, gelijk zoo vele andere vlugschriften van den dag, die men ter loops eens inziet, om ze straks daarna voor altijd te vergeten. Dan, hoe aangenaam werden wij niet verrast, toen wij in dezelve eene kracht van redenering, het gevolg van helder inzigt en levendige overtuiging, en zoodanige verlichte vaderlandslievende gevoelens ontwaarden, als wij ons niet herinneren in eenig geschrift, dat door den staat der partijen in ons land ontstond, in zulk een schoon verband te hebben aangetroffen?

Wij dachten aan de bedoelingen van den geëerden schrijver het best te zullen beantwoorden, indien wij, van onzen kant, zoo veel mogelijk, zochten te bevorderen, dat zijn werk algemeen bekend, en deszelfs inhoud betracht wierd: daar het een krachtig tegengif bevat tegen [illegible] en onzedelijke stellingen, welke dagelijks den volksgeest en burgerzin bederven, en allergeschiktst is, om [illegible] in deze dagen, [illegible]

trent de ware belangen van het Nederlandsche volk in te lichten. Dan wij zullen den lezer zelven laten oordeelen.

Omnis, quae ratione suscipitur de aliqua re institutio debet a definitione proficisci, ut intelligatur, quid sit id, de quo disputetur. Derhalve vinden wij hier terstond eene omschrijving van hetgeen men door Volksgeest en Burgerzin verstaan moet. « Nationaliteit is het gevoel, dat men tot eene vereeniging van stamgenooten; publieke geest, dat men tot eene vereeniging van onderdanen of burgers behoort. De eerste is *Volksgeest*: de andere is *Burgerzin*. Beide moeten belangstelling, deelneming, behartiging, werkzaamheid ten gevolge hebben. De Burgerzin is werkzaam omtrent de belangen van den Staat: de Volksgeest omtrent die van de Natie. De eerste kan dus alleen in die landen bloeijen, waar de deelneming der bevolking aan het staatsbestuur, hetzij regtstreeks, hetzij middelijk toegelaten is. Voor den Volksgeest is een veel ruimer werkkring geopend. De belangen der Natie bevatten die van den Staat, maar ook eene menigte andere belangen: daarom hangt de Volksgeest van geene verandering van regeringsvorm af en vindt overal voedsel: de Burgerzin in sommige staatsinrigtingen niet.

« De middelen, waardoor zij moeten worden ondersteund, zijn verschillend. Tot verlevendiging van den publieken geest strekt alles, wat bij het algemeen betamelijke belangstelling en medewerking in de staatsaangelegenheden bevorderen kan. De steunsels van den Volksgeest hebben alle tot de Natie betrekking. De staatsinrigting kan, gelijk in *Engeland*, geheel nationaal wezen; dan is ook haar behoud en veredeling voor het volksbestaan van belang: doch *alles*, wat Nationaal is, moet worden versterkt; de taal in eere gehouden, de letterkunde gewaardeerd en beoefend, de geschiedenis onderzocht en bekend gemaakt. De Nationale gewoonten moeten worden onderhouden, zelfs de Nationale vooroordeelen geëerbiedigd, wanneer zij eene nuttige strekking hebben, en men niets beters heeft, om ze te vervangen.

« Zaken, die in oorsprong en aard geheel onderscheiden zijn, hebben ook verschillende gevolgen. De Publieke Geest kan een bron zijn van algemeene energie, van gehechtheid aan het Bestuur, van zucht, om de staatsinstellingen te handhaven en te volmaken, en aldus tot verbeteringen te leiden van den Staat. Nationaliteit leidt regtstreeks tot veredeling der Natie. Door hare welbestuurde werking brengt de taal eene letterkunde voort, wordt de zedelijkheid bevorderd, en het Nationaal karakter door volksdeugden gelouterd. Bovenal, uit haar alleen ontspruit de echte Vaderlandsliefde. Want deze is gelijksoortig aan het liefdegevoel, hetwelk uit iedere familiebetrekking ontstaat: zij is liefde tot een volk: liefde, die zich in gehechtheid aan den geboortegrond, aan eene Vaderlandsche Dijnastie, aan een Nationaal Bestuur, aan Nationale instellingen openbaart: maar die, onafhankelijk van dit alles, haren eenigen grondslag in het gevoel van bloedverwantschap en stamgenootschap bezit. Hoe zou zij dan op een' anderen stam dan op dien der Nationaliteit kunnen groeijen?

« De Publieke Geest houdt niet zelden met de staatsinstellingen op; de Nationaliteit wordt nooit dan met de Natie zelve vernietigd.

« Derhalve, Burgerzin en Volksgeest zijn onderscheiden in oorsprong, behoefte, strekking en duur; doch er is ook verband, er behoort vereeniging tusschen die beide verrchillende zaken te zijn. Nationaliteit zonder Publieken Geest is ongenoegzaam. Publieke geest alleen heeft eene zeer gevaarlijke strekking. De Staat, waar de bewustheid van volksbestaan ontbreekt, is gelijk aan eene Maatschappij, waar ieder deelhebber den goeden voortgang van de zaken, enkel uit eigenbelang, wenscht. Eigenbelang heeft de leden vereenigd; eigenbelang scheidt ze wederom van elkander. Verschil van meeningen ontaardt in tweedragt en factiezucht, omdat het hoogere beginsel van vaderlandsliefde ontbreekt, hetwelk alleen de eenheid in de verscheidenheid kan behouden. Dan heeft de publieke geest geene andere bedoeling, dan zich invloed op het Staatsbestuur te verschaffen, en moet, in plaats van een levensbeginsel te zijn, een beginsel worden van onrust, verwarring en ontbinding.»

Wij hebben voorbedachtelijk zoo veel van de eerste 8 bladzijden van dit werkje overgenomen, niet alleen omdat het de grondslag is, waarop al de volgende redeneringen steunen, maar vooral ook, omdat het gulden waarheden bevat, die men, heden ten dage, den volke niet genoeg voorhouden kan. Wanneer men zich toch een juist denkbeeld heeft gevormd van hetgeen Volksgeest en Burgerzin is, en hoe de invloed van den laatsten alleen weldadig wordt, wanneer dezelve een uitvloeisel van den eersten is, zal men de pogingen van die schrijvers op den regten prijs weten te schatten, welke dagelijks in de weer zijn, om den publieken geest bij de geheele Natie op te wekken en aan te vuren, maar die tevens in hunne verblindheid of verbolgenheid alles, wat de Nationaliteit van het Nederlandsche volk vormt en vormen moet, miskennen en verguizen. Voorwaar, het hoogere beginsel van vaderlandsliefde bezielt hen niet; en in plaats van weldoeners hunner landgenooten te zijn, gelijk zij willen schijnen, voeren hunne pogingen tot jammerlijke vervalsching van begrippen en het verderf van den staat.

Het tweede gedeelte (van bl. 10—24) is aan het betoog gewijd, dat in het rijk der *Nederlanden* eene eenheid van nationaliteit heerscht, welke wel niet volkomen is (gelijk zelden plaats heeft) maar die toch de overhand bezit boven het vreemde beginsel. Die nationaliteit is de Nederlandsche; maar al was zij dit niet, dan nog kon er in dit rijk geene *eigene*, dan alleen de Nederlandsche volksgeest bestaan. De keus is niet tusschen verscheidenheden, die even zeer ten grondslage voor een zelfstandig rijk kunnen strekken. De keus is niet tusschen het Hollandsche en het, of Brabandsche, of Vlaamsche, of Waalsche; de vraag voor de Nederlandsche natie is, of zij Fransch worden zal, dan wel Nederlandsch blijven. In het laatste geval behoudt zij haar eigen leven en wordt uit zich zelve ontwikkeld; in het andere gaat zij, zamengesmolten met een ongelijksoortig volk, even daardoor te niet. De staat zou spoedig een deel, terstond een volgeling van *Frankrijk* worden.»

De schrijver tracht de redeneringen te ontzenuwen, die hier tegen ingebragt zouden kunnen worden, zoo wel van hen, die beweren, dat, ten gevolge van het ontstaan van dit rijk, ook eene nieuwe nationaliteit uit de verscheidenheden van al de bewoners moet ontstaan, als van hen, die meenen, dat gelijksoortige redenen voor de eenheid van godsdienst pleiten. «Eenheid door vervolging,» heet het hier onder anderen, «is een monsterachtig voortbrengsel van bijgeloof en dweeperij; eenheid door onverschilligheid, eene welligt niet minder afschuwelijke vrucht van valsche wijsbegeerte en ongeloof aan eene geopenbaarde leer; doch eenheid door christelijke verdraagzaamheid en liefde is vereenigbaar met getrouwheid en gehechtheid aan eigene geloofsbelijdenis.» Voorts vindt men hier veel belangrijks, omtrent de handhaving der Nederlandsche taal, en de beschaving der hoogere standen (die zoo grooten invloed op de geheele maatschappij aldaar uitoefenen) welke geheel Fransch, en van de middelklasse, die niet Fransch is, maar tegenwoordig, meer dan bij *Waterloo*, gevaar loopt, om langzamerhand Fransch te worden.

Dan, het zij genoeg, dit alles slechts aan te roeren.

(*Het vervolg hierna.*)

Aan de Redactie.

Het dienstig oordeelende, dat alles, wat behoort tot de geschiedenis der zeldzame opbruisching van de gemoederen, bij het presenteeren van de requesten aan de Staten-Generaal, over zaken, waarvan de meeste teekenaars geen het minste begrip hebben, bewaard blijve, zend ik aan u een afschrift van een gedrukt papiertje, hetwelk in *Vriesland* aan vele leden der Roomsch Katholijken gemeente is rondgedeeld en bij geheele paketten derwaarts was gezonden. — Met de plaatsing in de Courant zult gij verpligten

Leeuwarden, den 20sten Mei 1829.

Uwen bestendigen lezer,

E.

AAN ALLE KATHOLYKE BELGEN!

« Terwijl onze vertegenwoordigers bij de Staten-Generaal met zulken
« heiligen ijver de belangen van onze zaligmakende godsdienst verdedi-
« gen, zoo is het van den pligt van den katholijken Belg, het zijne bij te
« dragen, ten einde zijne onderdrukkers te doen zien, dat de godsdiens-
« tige Belg den beleediger van zijne godsdienst nooit ongestraft laat. Dat
« het monopolie van onderwijs en hun ketters Collegium Philosophicum
« bezwijke, of laat ons hun doen zien, dat in 1829 (1) hetzelfde bloed nog
« in onze aderen vloeit, dat wij in 1790 bereid waren te vergieten voor
« de vrijheid van onze heilige godsdienst.»

Aan de Redactie.

Ik woon op een buitengoed, dat, zonder afgelegen te zijn, zoo vrij is, dat ik niet behoef te vreezen van door lastige buren begluurd of gekweld te worden; mijn moederlijk erfgoed ligt in eene der volkrijkste provincien onzes vaderlands, aan een klein meertje, dat hetzelve aan drie kanten omzoomt, terwijl eene uitgestrekte vlakte, [illegible] en bouwland, gedeeltelijk [illegible], ten noorden aan mijne plaats grenst. In mijne jeugd was ik een enthousiast; reeds in 1787 diende ik onder een studenten-korps, en in 1794 en 1795 was ik zoo goed een patriot als onze tegenwoordige minister van justitie. — Een vijand van het huis van Oranje, waaraan *Nederland* zoo oneindig veel verpligt is, was ik echter nooit geweest, ik was daartoe te veel bedreven in de geschiedenis des vaderlands; — maar ik haatte de willekeur der aristokratie, het *imperium in imperio*; ik wilde de beenen van den staat genezen van de kanker, die ze verteerde, en hielp in heiligen ijver dezelven geheel afzetten. — Ik zag zulks in, toen het te laat was; toen de vreemde-

---

(1) Men doelt hier zeker op den tijd van den opstand der Belgen, tegen de beschikkingen van Keizer JOSEPH II, welke opstand door de priesters en [illegible] ken aangestookt, aan de Nederlandsche provincien veel bloed en tranen [illegible] heeft gekost.

Wondheelers, die de Nederlandsche maagd deerlijk hadden gevild, met groote rekeningen opkwamen, en toen wij in alles *vrijheid* hadden, behalve in het weigeren van die contributien, die onze *broeders* ons voorschreven, om onze beurzen aan de hunnen *gelijk* te maken. — Daar ik echter patriot was uit vaderlandsliefde en niet als zoo vele anderen, uit eigenbelang, betaalde ik trouw mijn deel aan alle opbrengsten, was overladen met werkzame posten, die *niets gaven*, en zag, hoezeer *à la Camillus* levende, mijn goed zoetjes en zachtjes verminderen. — Met vrouw en twee kinderen trad ik stil van het woelig tooneel af; welke schoone aanbiedingen men mij ook van winstgevende posten deed, ik weigerde ze, want zulks streed tegen mijne beginselen. — Ik betrok dit buitengoed waar ik sints 1797 woon.

Mijn zwager was een prinsman in zijn hart. In den slag, waarin de edele broeder van onzen Koning sneuvelde, werd hij zwaar gewond, gevangen genomen en na zijne herstelling, op zijn woord van eer ontslagen; hij bezat niets dan zijn braaf hart, doch hoe verschillend van staatkundige geloofsbelijdenis, achtten wij elkander wederkeerig; — sedert dien tijd is hij een lid van mijn gezin. Toen NAPOLEON hier de baas speelde, wilde een vriend mijner jeugd, die als oud patriot er geene zwarigheid in maakte, den man des gewelds als onder-prefekt te dienen, mij tot *maire* bevorderen, wel wetende, dat de boeren, uit de gemeente, waartoe mijn buiten behoort, mij in alles om raad vragen, en dat er geen koop wordt aangegaan, geen stuk land ontgonnen, geen huwelijk gesloten zonder den raad van *den ouden van het meer* (zoo noemen zij mij in de wandeling) in te winnen. Maar dit streed al weder tegen mijne beginselen; toen echter mijn goede broeder bemerkte, dat men dit euvel opnam, bood hij zich tot dien post aan, om dus het onweder af te leiden, en ziedaar *oom* GERRIT (zoo heet hij bij de boeren) maire van het dorp. — De ingezetenen waren er regt mede in hun schik, want de krijger was, hoe streng wettisch, een ware burgervader, die alles deed wat hij kon, om het juk der keizerlijke regering zoo min drukkend mogelijk te maken, en die, als het er op aan kwam, knevelarij en willekeur met alle magt tegen ging. — In 1813 was hij de eerste die naar den toren strompelde om er de *Oranje-vlag* op te plaatsen, en die met zeven boeren zoons uittrok, om het vaderland te helpen bevrijden. In zijnen rang als majoor hersteld, diende hij, zoo goed als zijn lamme vlerk het toeliet, tot dat de armee georganiseerd en hij gepensioneerd werd. — Daar non *activiteit* voor hem een last is, solliciteert hij jaar op jaar om *militie-commissaris* te worden, doch zoo lang als men daartoe kandidaten had, nog minder dan hij tot de dienst geschikt, scheen het aan hem niet toe te kunnen komen. — Daar men echter tot die functien, even als tot die van Paus, bij voorkeur de oudsten bezigt, zal onze 60jarige majoor nu wel haast aan de beurt zijn.

Ik heb tusschen de *Landhuishoudkunde* en de *Letterkunde* mijnen tijd verdeeld, en de *Regts-*, *Geschied-* en *Staatkunde* niet geheel onbeoefend gelaten, zoodat ik nog al zoo het een en ander, over oud en nieuw, heb verzameld, waarvan mijn dagboek dat beredeneerd register uitmaakt. — Nu heb ik plan, om als schrijver en wel als *dagbladschrijver* op te treden, en wend mij tot u, mijnheer de Redacteur, wiens welgeschreven blad mij reeds zoo menigen aangenamen en leerrijken avond verschaft heeft; wees zoo goed mij kennelijk te maken, of gij nu en dan eenige *brokken* wilt opnemen uit het *dagboek* van

Den ouden van het Meer.

ANTWOORD.

Ja wel, oude heer, zend uwe stukken maar; wij hebben er goede verwachting van.

Aan de Redactie!

Als lid van de ridderschap van *Gelderland*, voor eenige dagen nadenkende over de wijze waarop de verkiezingen van de ridderschap voor de provinciale staten plaats vinden, schreef ik mijne denkwijze dienaangaande vlugtig, in den vorm *eens voorstels* op, en was getroffen dezelve in overeenstemming te vinden met een artikel, dat ik in uwe steeds geachte Courant van den 12den Mei vond. Dit noopt mij thans, het geschrevene [illegible] aan de redactie te zenden, om het, des verkiezende, te plaatsen. [illegible]

Verre van mij de [illegible] en [illegible], welke een gedeelte onzer zuidelijke [illegible] zoo [illegible], maar zoo ik hoop, ook verre van mij, die [illegible] van onverschilligheid, welke ons noordelijken wat zeer kenmerkt. [illegible], daarom moesten wij gindsche bemoeizieke, door eene [illegible] bedaardigde belangstelling zoeken te neutraliseren, en het is dienvolgens, dat ik de eer heb u twee voorstellen te doen, welke, mijns inziens, [illegible] met de bedoelingen der grondwet, en onze te zamenstelling [illegible], dan hetgeen wij tot dus verre deden.

Mijn eerste voorstel doelt, om de uitvallende leden van de ridderschap in de provinciale staten, voortaan niet meer in massa, maar één voor één aan de herkiezing te onderwerpen. Volgaarne houd ik mij overtuigd, dat wij, ridders, allen overwaardig zijn, om als vertegenwoordigers, eene plaats te verkrijgen in alle mogelijke staten, en ik zoude zelfs niet kunnen nagaan, dat op dit oogenblik vele veranderingen wenschelijk of noodig waren. Maar juist dit noopt mij thans, nu het voorstel van hatelijke persoonlijkheden bevrijd is, daarop aan te dringen, ten einde eene, zoo niet betere, althans even goede en tevens duurzaam goede, toekomst te bereiden, door de belangstelling tot in de onderdeelen naar vermogen te doen voortwerken. Onder de beste materialien heeft men immers nog altijd eene niet onverschillige keus te treffen, en de tijd waarborgt ons immers geenszins, dat het thans gebruikelijke niet, bij wijze van prescriptie, zoo goed als kracht van wet zal gekregen hebben, juist op oogenblikken, waarin onze zelfstandigheid en veerkracht het meest op de proef zullen gesteld worden. Hier is een dilemma, hoog welgeboren heeren, dat wij niet kunnen ontgaan: of wel wij vertrouwen altijddurend en onbepaald, zonder eenige contrôle of medewerking, op het bestuur, maar dan is het vertegenwoordigend stelsel, dat ons beheert, een doelloos gewrocht: of wij handhaven de ons toegekende regten naar luid van de grond- en andere wetten, en maken ons die regten waardig, door onze krachtdadige medewerking en ijver. De keus zal hier wel niet moeijelijk vallen, en dit zoo zijnde, moeten wij niet ten halve handelen, door de zaken slechts in massa af te doen, maar tot de grenzen der betamelijkheid, tot het bijzondere doordringen. Ik vraag nu, of het hiermede overeenkomstig is, een derde van alle onze vertegenwoordigers in de provinciale staten, dat zijn telkens tien leden, zonder slag of stoot te herkiezen, en of het niet verkieslijker ware, naar de oorspronkelijke bedoeling, deze leden één voor één te *ballotteren*. Men zegge hierop niet, dat wij die leden reeds eenmaal elk afzonderlijk benoemd hebben, en dat eens burgemeester altijd burgemeester blijft, want menschen en omstandigheden kunnen vooreerst in eenige jaren *zoo eenigzins* veranderen, dan hebben wij de vroeger gekozenen nu meer practisch in de Staten gadegeslagen, en eindelijk kunnen wij nieuwe leden hebben ontvangen die *nog al* waardiger dan de bedoelden zijn. Hoe minder keus men heeft, hoe naauwgezetter de verkiezing moet zijn, hoe minder wij dus onder een' anderen zedelijken dwang dan die onzer beste overtuiging mogen staan. Ik geloof dat het voorgestelde daartoe een middel aanbied.

Mijn tweede voorstel strekt, om de verkiezingen voor de provinciale staten, voortaan niet meer bij mondelijke stemming, maar door toegevouwen briefjes zonder naamteekening te doen. — Hiervoor pleiten, mijns bedunkens, een gedeelte derzelfde redenen, welke ik boven geopperd heb, weshalve ik ook beide voorstellen gelijktijdig doe, maar hiervoor zijn bovendien redenen, die — insgelijks op het eerste voorstel toepasselijk — daarom hier meerdere klem hebben, naar mate zij meer met persoonlijkheden te zamen hangen. — Dat wij tot dus verre een zoodanig vertrouwen in onzen president konden stellen, dat wij de ons voorgedragene leden steeds eenparig goedkeurden, mag voor een welgegrond vertrouwen pleiten, en ik ben de eerste, die hulde doe aan de edele administratie van onzen president en gouverneur; maar indien deze bijzonderheid wederom alle hatelijkheid aan dit voorstel ontneemt, kan zij gelijktijdig toch voor niets anders dan voor een gelukkig toeval gehouden worden, en het is juist, om niet van zulke toevallen, maar van onveranderlijke wetten af te hangen, dat eenige der omwentelingen uit onze tijden plaats vonden. Hoe riddermatig onze denkwijze overigens ook zijn moge, blijven wij toch menschen, en hebben dus somwijlen de goedheid, om op alles, wat wij wanen van regeringswege te komen, conform te adviseren, de zwakheid, nu en dan eene betere keus uit dien zelfden hoofde uit te stellen, en de verkeerdheid om de zaak zelve soms aan de grondelooze lust naar eenen titel op te offeren. Een zoo krachtig middel als het voorgestelde, om eene onafhankelijkheid te verkrijgen, die met geen gevaar van ongenoegens gepaard gaat, moet dus tegen alle vreemden invloed vrijwaren, allen meer uitsluitend van hunne eigene overtuiging afhankelijk maken, en dus ook alle weldenkenden welkom zijn.

Van de meerdere moeite, die ons het een en ander berokkent, mag ik naauwelijks gewag maken; want hoe belangrijk de werkzaamheden ook zijn mogen, die onze tijd en aandacht in de ridderschaps-vergaderingen vereischen, en hoe vurig wij ook naar huis mogen verlangen, het kwartier uurs, aan dergelijke bezigheden besteed, zullen wij de dankbaarheid van het vaderland op de debet zijde schrijven, terwijl die werkzaamheid ons bovendien eene vergelijking met de Staten-Generaal aanbiedt, wanneer zij soms uren moeten redekavelen over eene benoeming, vorm enz.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 24sten Mei 1578 werd te *Amsterdam* de eerste hervormde gemeente opgerigt.

Den 24sten dito 1745 ging de stad *Doornik* aan de Franschen over.

Den 24sten dito 1794 werd er eene coalitie tot redding van het koningrijk *Polen* gesloten.

Den 25sten dito 1692 werd de stad *Namen* door de Franschen berend.

Den 25sten dito 1726 werd de hertog van RIPPERDA in hechtenis genomen.

Den [illegible] dito 17 behaalde GERMANICUS eene roemrijke zegepraal op de [illegible], *Katten* en andere *Germanen*.

Den 26sten dito 1654 had de afkondiging plaats van den vrede tusschen [illegible] en *Engeland*.

Den 26sten dito 1744 stierf KAREL EDZARD, vorst van *Oost-Vriesland*.

ARNHEM, den [illegible] Mei.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal;

[illegible] Palm 0 Duim; gewassen 0 D., gevallen 5 D

Den 2[illegible] dito [illegible] 6 Duim; gewassen 0 D., gevallen 5 D

Heden morgen overleed, aan de gevolgen van eene bezetting op de borst, in den ouderdom van bijna 62 jaar, tot mijne en mijner kinderen bittere droefheid, mijn geliefde man *D. VEENHUYSEN*, met wien ik 31 jaar in den gelukkigsten echt was vereenigd. De hoop des wederziens, en de deelneming mijner vrienden, waarvan ik mij overtuigd houde, leenigt eenigzins mijne smarte.

ARNHEM, den 23sten Mei 1829.

G. VEENHUYSEN,
Geb. SCHUT.

Door behulp van eenen mijner zonen, zal de affaire op naam der weduwe worden voortgezet, mij vleijende het vertrouwen onzer begunstigers te zullen blijven genieten.

---

§ § § BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *ZUTPHEN*, roepen hiermede op, alle EIGENAREN van particuliere GRAVEN, in de Groote of St. Walburgs, de Broederen- en de St. Janskerken, mitsgaders op de respective Kerkhoven rondom dezelve, hier ter stede, welke verlangen in plaats van die, op de aangelegd wordende NIEUWE BEGRAAFPLAATS, het daarvoor bepaald terrein te bekomen, om te dien einde, voor den 1sten Julij aanstaande, schriftelijk en portvrij, zoo mede onder overlegging der noodige bewijzen van Eigendom, hunne reclames ten Raadhuize dezer Stad in te dienen; zullende, na afloop van gezegde termijn, geene verzoeken tot de bedoelde verwisseling meer worden aangenomen.

Zutphen, den 18den Mei 1829.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
P. J. SWAVING.
Ter ordonn. van dezelve,
J. A. VAN HASSELT.

---

† § § BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *DOESBORGH* zijn voornemens, op Dingsdag den 9den Junij aanstaande, des middags ten 12 ure, ten raadhuize, in het openbaar aan te besteden:

Een GEBOUW op de NIEUWE BEGRAAFPLAATS, voor eenen Opzigter, met eene LYKKAMER, voor gemelde Stad, met de daartoe vereischte MATERIALEN en WERKLOONEN.

Zullende het Bestek en de Conditien 14 dagen te voren op de Stads Secretarie ter lezing worden voorgelegd.

Doesborgh, den 23sten Mei 1829.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
J. A. TENGBERGEN.
Ter ordonnantie van dezelve,
J. LANGLOIS, Jr.

---

† † † Ter informatie der belanghebbenden strekt, dat de Kamer van Discipline der Notarissen in het arrondissement *Arnhem* thans is zamengesteld als volgt:

Mr. *J. BUSGERS President*, Mr. *H. B. VAN DALEN Sijndicq*, Mr. *J. N. W. A. BARON VAN HUGENPOTH Rapporteur*, *D. BEEK Thesaurier*, Mr. *F. DE MAN*, *G. PLIESTER*, Mr. *J. NYHOFF Secretaris*, terwijl zijn vastgesteld de navolgende vier gewone Vergaderingen, allen des morgens ten 11 ure, op een der vertrekken van het *Oude Hof*, als: 23 Junij en 23 October 1829 en 8 Januarij en 7 April 1830.

---

† † † Men is voornemens om, ten overstaan van den Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, residerende te *Arnhem*, in het Logement *het Zwijnshoofd* aldaar, op Vrijdag den 5den Junij 1829, des avonds ten zeven ure, bij inzaat en veertien dagen daarna, zijnde den 19den Junij, terzelver ure en plaats, bij toeslag, in het openbaar te veilen:

Een stuk BOUW- of TABAKSLAND, groot ongeveer 35 Roeden en 47 Ellen, gelegen onder de Gemeente *Arnhem*, tusschen de Amsterdamsche en Zijpsche wegen.

Ten aanzien der voorwaarden van Verkoop, kan men onderrigt bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, in de Bakkerstraat te *Arnhem*.

---

§ § § Al die iets te vorderen heeft van, of schuldig is aan wijlen den Heer *HENDRIK JAN TEUNISSEN*, gewoond hebbende en overleden te *Arnhem*, den 28sten Januarij 1829, en deszelfs vroeger overledene Huisvrouw *BERENDINA DE VRIES*, gelieve daarvan vrij opgave of betaling te doen voor den 15den Junij 1829, ten huize van den Heer *R. TEUNISSEN* of den Notaris *GODEFROY*, te *Arnhem*.

---

† † † De Notarissen Mrs. *J. BUSGERS* en *G. VAN ECK*, zullen op Maandag den 1sten Junij 1829, des voormiddags om tien uren, ten Sterfhuize van wijlen Jufvrouw *G. BEUMER*, te *Arnhem*, in de Oeverstraat, publiek verkoopen: eenen zeer zindelijken INBOEDEL, bestaande in TAFELS, STOELEN, LATAFELS, opgelegd BOOGKABINET met vijf Japansche STELSELPOTTEN, een MANGEL en LINNENPERS, SPIEGELS, KOPER-, TIN, GLAS en AARDEWERK; Oostindisch PORCELEIN, BEDDEN, KATOENEN-, WOLLEN- en MOLTON DEKENS, PAARDENHAREN MATRASSEN, LAKENS en SLOOPEN, TAFELLAKENS en SERVETTEN; voorts eene aanzienlijke partij gemaakt ZILVERWERK, als ZILVER TABAKSDOOS en COMFOOR, KANDELAREN, TAFELBEL, LEPELS, VORKEN, MESSEN, enz.

De goederen zullen Zaturdag voor den verkoopdag, van des morgens 10 tot 1 en des namiddags van 3 tot 6 uren voor ieder te zien zijn.

---

† † § De Gebroeders *AUGUST* hebben de eer te berigten, dat zij alhier zijn aangekomen met een assortiment gekrompen LAKENS, CASIMIREN en BRABANDSCHE KIELEN; verkoopen tot zeer lage prijzen.

Zij zijn uitgepakt bij *ROBERT* in *de Kroon*, op de groote Markt, te *Arnhem*, blijven tot den 5den Junij.

---

§ § § *Mme.* LYBART, *a l'honneur de prévenir les Dames, que son départ est fixé à jeudi prochain.*

DILIGENCE BERIGT.

De Ondergeteekende ONDERNEMERS der DILIGENCE van *Utrecht* door *Leyden* naar *s' Hage*, vice versa, berigten het geëerd Publiek, dat deze dienst, volgens bekomene autorisatie, weder is begonnen te rijden in onmiddelijke Correspondentie, te *Utrecht*, van en naar *Arnhem*, *Zutphen*, *Nijmegen*, *Cleef*, *Amersfoort*, *Deventer*, *Zwolle*, enz. enz. en Maandags, Donderdags en Zaturdags van en naar *Enschedé*, *Munster*, *Bremen*, *Hamburg*, enz. enz., en rijdt alzoo af, van *s' Hage*, naar *Utrecht*, s' morgens ten 5 ure bij *D. SCHRÖDER*, in de Hooge Nieuwstraat, en van *Utrecht*, naar *s' Hage*, bij den Ondernemer *LOUIS VERMEULEN*, op het Vreeburg.

Utrecht, den 17den Mei 1829.

LOUIS VERMEULEN.
J. DEN DEKKER.

---

† † † ARNHEM. De Gezigtkundige Glazen- en Brillenslijper *MAGNUS MORIS*, berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is bij den Heer *STERN*, aan de St. Janspoort, tot den 31sten dezer. Zijne ervarenheid en ondervinding in het vak der Gezigtkunde, gepaard met een alleruitmuntendst assortiment van GLAZEN, zoo wel voor Brillen, als tot alle soorten van Optische Instrumenten, bekend bij de voornaamste Oculisten en deskundigen van ons Koningrijk, geeft hem het vertrouwen, dat, des benoodigd zijnde, hij met hunne Edelens gunst zal vereerd worden.

*** HANOVER- OF ZINKINGSNUIF.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, waarvan de bestanddeelen bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te *s Hage* bekend zijn, welke, door de bevoegde autoriteit te *Cleve* scheikundig is onderzocht en goedgekeurd, en waarvan de voornaamste bestanddeelen in het Kruidkundig Woordenboek van den heer LEMERY, als verzachtende, ontbindende en oplossende worden beschreven, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk de oplossingen van verstoppingen in het hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijks en algemeen gebruik kan worden aangeprezen.

Gemelde Snuif, van eene aangename geur, wordt thans, behalve bij den vervaardiger, J. LEON, te *s' Hage*, tegen 40 centen het pakje van eene Nederlandsche Once (en ook bij het lood), bij zijne Correspondenten, (welke thans bijna negentig in getal zijn), in de voornaamste steden van het Rijk, verkocht; zijnde voor de Provincie *Gelderland*, de heeren: H. W. VAN MARLE, te *Apeldoorn*; H. C. KLAASSEN, te *Arnhem*; D. en H. WILMERINK, te *Doesborgh*; G. OOSTERBEEK, te *Harderwijk*; de Wed. HOOGENDYK, te *Nijmegen*, M. SPILLENAAR, te *Tiel*; en F. C. OEFFELMAN, Boekhandelaar, te *Zutphen*.

*** Bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, is van de pers gekomen, en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld.

Wederlegging der Verhandeling over de Verantwoordelijkheid der Ministers volgens het Nederlandsch Staatsregt ƒ 0-75

Voorts wordt bij denzelven met succes gedebiteerd en is mede alom te bekomen:

I. *De Zwarte Huzaar*, door MICHIEL ADRIAAN, met gegraveerden titel en vignet . . . ƒ 3-00

II. *De Geheimzinnige Vrouw*, door denzelfden, met gegraveerden titel en vignet . . . ƒ 2-50

III. *Toespraak aan Cristenen van alle geloofsbelijdenissen, na mijnen overgang uit de Roomsche tot de Evangelische Kerk*; van J. FELL, voorheen Pastoor te *Ramberg*; naar het Hoogduitsch van J. C. A. SANDER . . . ƒ 2-00

IV. *Cristendom en Regtzinnigheid* door J. C. A. SANDER en J. B. LIEBNUR, 1ste stukje

V. [illegible] *Zelfkennis, Menschenkennis* [illegible] met [illegible]. Naar het Hoogduitsch [illegible] 3 deelen . . . ƒ 3-75

VI. J. G. [illegible] *in 1579*, met Geschied- en Krijgskundige Aanteekeningen, in carton . . . ƒ 1-40

VII. *Letgevallen van* [illegible] MANHEIM, een oorspronkelijke Nederlandsche Roman . . . ƒ 2-00

VIII. K. CLEYNMAN, *God, mijn alles, mijn vreugde, mijn troost*; een Godsdienstig Huisboek voor beschaafde Cristenen . . . ƒ 2-00

IX. WOLDEMAR'S *Nalatenschap aan zijnen Zoon*. Een Boek voor Jongelingen, ter vorming van hun verstand en veredeling van hun hart. Naar het Hoogduitsch van J. GLATZ, door W. GOEDE . . . ƒ 2-50

X. Het Nieuwe Testament, ingerigt naar de spelling van den Hoogleeraar SIEGENBEEK, in kl. 12 mo. . . . ƒ 1-00

XI. *Aanteekeningen, betreffende de Kolonie Suriname*, met twee kaartjes . . . ƒ 1-25

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.